

UZASADNIENIE

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.), na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 12 grudnia 2008 r. *przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny* (akt normatywny notyfikowany jako dokument C(2008) 8039), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L43/63 z 13.2.2009). Powyższa decyzja, została zastąpiona decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej 2013/741/UE z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (akt normatywny notyfikowany jako dokument nr C(2013) 7358) Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L/350/287 z 21.12.2013).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, ze zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.), dalej zwaną ustawą: *o ochronie przyrody*.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody*, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy *o ochronie przyrody*.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem, sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody*, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i/lub przywrócenia do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli wdrożenie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadawalający lub zły) właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań

ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymógł na ustawodawcy nadanie planu zadań ochronnych - statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 8 ustawy *o ochronie przyrody*, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. Uwzględniając Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008 należy wskazać, iż zgodnie z pkt 2.5 ww. dokumentu, przedmiotowy obszar, położony jest administracyjnie w całości w granicach województwa lubuskiego na terenach gmin: Sulęcín, Torzym i Łagów. W związku z powyższym należy przyjąć, iż przytoczony powyżej przepis prawa nie znajduje podstawy do zastosowania w niniejszym postępowaniu legislacyjnym.

Szczegółowy zakres i tryb sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz spektrum prac koniecznych do wykonania na potrzeby opracowania projektu planu, określa art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie *sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z 2010 r. ze zm.), a także rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. z 2012 r. poz. 506).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia

właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu, regionalny dyrektor ochrony środowiska, obowiązany jest do stosowania, oprócz wyżej przytoczonych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „*W sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*” oraz Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, GDOŚ. wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, (Dz. U. Nr 31, poz. 206), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą, a także w szczególnych sytuacjach zgodnie z art. 97 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorze ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim sporządził plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, uwzględniając przepis art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także postanowienia obowiązujących wytycznych i instrukcji.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1) opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 1 351 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247);
- 2) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych, polegającym na sprawdzeniu, czy zachodzą przesłanki do nie obejmowania planem zadań ochronnych części lub całości obszaru Natura 2000 na podstawie warunków określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z przytoczonym przepisem prawa, planu zadań ochronnych, nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części: (1) dla których ustanowiono plan ochrony, o którym mowa w art. 29 ustawy o ochronie przyrody; (2) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (3) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego lub rezerwatu przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (4) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzania lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających uznano, iż w postępowaniu obejmującym sporządzenie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, zachodzi przesłanka o której mowa w art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do Rezerwatów Przyrody "Buczyna Łagowska" i "Nad Jeziorem Trześniowskim", których plany ochrony uwzględniają zakres art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska sporządził projekt planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000, z wyłączeniem części pokrywającej się z obszarami powyższych rezerwatów przyrody;

- 3) ustalenie przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, polegające na dokonaniu czynności weryfikacji danych wyjściowych o obszarze, w tym w szczególności przekazanych do Komisji Europejskiej w formie opisowych i przestrzennych baz danych, a także uwzględnieniu aktualnych wyników badań naukowych oraz dostępnych źródeł literaturowych, w zakresie ustalenia istotności obszaru dla ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków zwierząt, występujących w obszarze.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, zwrócił się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wnioskiem z dnia 26 lutego 2014 r. o dokonanie aktualizacji informacji zawartych w Standardowym Formularzu Danych obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008. W dniu 18 marca 2014 r. dokonano korekty

merytorycznej przedmiotowego dokumentu, publikując zaktualizowany Standardowy Formularz Danych obszaru, na prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oficjalnym portalu internetowym sieci obszarów Natura 2000 w Polsce. Informacje naukowe zawarte w powyższym dokumencie w zakresie wykazu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, stanowiły podstawę merytoryczną przy opracowaniu niniejszego planu zadań ochronnych.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (data aktualizacji: 2014-03), obszar Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, pełni w skali kraju istotne znaczenie dla ochrony trzynastu typów siedlisk przyrodniczych oraz siedmiu gatunków dzikich zwierząt i ich siedlisk¹, wymienionych w załączniku I oraz II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także ujętych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1302).

Należy jednak podkreślić, iż zgodnie z pkt 4.2 Standardowego Formularza Danych obszaru, w odniesieniu do siedliska przyrodniczego: 6410 oraz gatunków: 1188, 1149, 1096 i 1145 trwa obecnie proces akceptacji Komisji Europejskiej zmiany ich statusu w obszarze.

- 4) ustalenie oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. W przypadku ewentualnego braku wskaźników względem niektórych siedlisk przyrodniczych i/lub gatunków, ocena stanu ochrony, została dokonana na podstawie indywidualnej oceny eksperckiej, przy zachowaniu jednak, bezwzględnego warunku spójności metodycznej z podejściem przyjętym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, iż na dwadzieścia przedmiotów ochrony obszaru - siedem: (3160, 7110, 7140, 91D0, 1355, 1166, 5339) uzyskało oceny na poziomie właściwego stanu ochrony (FV), natomiast osiem: (3140,

---

¹ 3140 Twardowodne oligo- mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic (*Charactera spp.*); 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nympheion*, *Potamion*; 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne; 6430 Ziolorośla górskie *Adennostyilion alliariae* i ziolorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium*; 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*; 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*); 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*); 9130 Żywe buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*); 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*); 91D0 Bory i lasy bagienne i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne; 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe; 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*); 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*; 1149 Koza *Cobitis taenia*; 1188 Kumak niżyny *Bombina bombina*; 1355 Wydra *Lutra lutra*; 1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*; 1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*; 5339 Różanka *Rhodeus amarus*.

3150, 6430, 6510, 9110, 9130, 9190, 91E0) uzyskało łączną ocenę stanu ochrony na poziomie niezadawalającym (U1). Dla pięciu przedmiotów ochrony obszaru: 6410, 1188, 1149, 1096 i 1145 nie ustalono stanu ich zachowania w obszarze, z uwagi na fakt, iż nie występują one faktycznie w obszarze lub występują incydentalnie oraz z uwagi na toczący się obecnie proces zmiany ich statusu w obszarze.

- 5) przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru, a także dokonano oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych oraz ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wykazano, że do najistotniejszych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony przedmiotów ochrony obszaru, należy w szczególności zaliczyć: (1) zaniechanie lub brak ekstensywnego koszenia, a także zarzucenie pasterstwa i brak wypasu trwałych użytków zielonych, stanowiących cenne siedliska przyrodnicze, (2) zubożenie różnorodności biologicznej leśnych siedlisk przyrodniczych, na skutek deficytu, zamierającego i martwego drewna rozkładającego się w ekosystemach, (3) zanieczyszczenie naturalnych zbiorników wodnych substancjami biogennymi, fizyczna degradacja typowych dla zbiorników wodnych zbiorowisk roślinnych oraz niekorzystne przeobrażenia składu gatunkowego ichtiofauny jezior, (4) a także, potencjalne zmiany związane z intensywnym osuszaniem obszaru w skutek dynamicznego rozwoju działalności melioracyjnej, prowadzonej wyłącznie w zakresie odwodnieniowym;

- 6) sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. W odniesieniu do siedmiu przedmiotów ochrony obszaru: 3160, 7110, 7140, 91D0, 1355, 1166, 5339 - zaplanowano utrzymanie obecnie istniejącego, właściwego stanu ich ochrony, poprzez zachowanie dotychczasowego modelu oraz poziomu intensywności działalności gospodarczej (rolnej, leśnej i rybackiej) w obszarze, jako zasadniczego czynnika generującego ww. wartość przyrodniczą oraz stanowiącego *de facto* podstawę do klasyfikacji obszaru jako ostoja Natura 2000.

Odnosnie siedliska 3140 i 3150 zaplanowano poprawę stanu ochrony ekosystemu (głównie w zakresie parametru struktura i funkcja), ograniczając niekorzystny wpływ aktywności związanej z wędkarstwem i gospodarką rybacką na siedlisko przyrodnicze, a także eliminując zagrożenie związane z postępującym procesem eutrofizacji siedliska przyrodniczego.

Względem siedliska 7110 zaplanowano utrzymanie otwartego charakteru ekosystemu, przeciwdziałając procesom naturalnej sukcesji.

Natomiast w odniesieniu do siedliska przyrodniczego 6510 zaplanowano poprawę stanu jego ochrony (głównie w zakresie parametru struktura i funkcja), poprzez utrzymanie określonej formy ekstensywnego użytkowania gospodarczego, zgodnej z wymogami

ekologicznymi siedliska, a także zaplanowano zwiększenie liczby gatunków roślin charakterystycznych dla fitocenozy, które reprezentują siedlisko w obszarze.

Odnosnie leśnych siedlisk przyrodniczych 9110, 9130, 9190 i 91E0 zaplanowano poprawę stanu ich ochrony, głównie w zakresie ich unaturalnienia oraz podniesienia ich różnorodności biologicznej w obszarze.

Powyższe cele działań ochronnych zostały sformułowane przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych, a także panujących ograniczeń wynikających zarówno z dostępności określonych metod i środków technicznych w zakresie działań związanych z ochroną przyrody, w tym również aktualnego stanu wiedzy przyrodniczej, przy zachowaniu jednak, ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu "przyrodniczo optymalnego" tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony, wszystkim przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000;

- 7) ustalono działania ochronne zapewniające skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru. W odniesieniu do poszczególnych siedlisk przyrodniczych i gatunków, zaplanowano środki ochrony obejmujące działania polegające w szczególności na: (1) dla siedliska: 6510 - wzbogaceniu i zróżnicowaniu składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych reprezentujących siedlisko, utrzymaniu w perspektywie najbliższych 10 lat optymalnych z punktu widzenia wymogów ekologicznych metod użytkowania gospodarczego, przy uwzględnieniu dyspozycji określonej przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*; (2) dla siedlisk: 9110, 9130, 9190, 91E0 - przyjęto działanie polegające na ochronie zachowawczej przedmiotowych ekosystemów, poprzez wyłączenie z użytkowania rębnych ich drzewostanów. W odniesieniu do siedliska przyrodniczego 9110 zaplanowano wyłączenie z użytkowania rębnych około 10% całkowitych zasobów ekosystemu w obszarze, 30% zasobów w odniesieniu do siedliska 9130, 20% zasobów w odniesieniu do siedliska 9190 oraz 60% w odniesieniu do siedliska 91E0. Ponadto, na pozostałych częściach zasobów ww. leśnych siedlisk przyrodniczych, zaplanowano w ciecich rębnych, pozostawianie co najmniej 5% powierzchni drzewostanów, w formie grup lub kęp do naturalnego rozpadu oraz sukcesywne pozostawianie tzw. drzew biocenotycznych. Przyjęcie obu powyższych środków ochrony jednocześnie, zagwarantuje kontynuację spontanicznego procesu unaturalnienia się leśnych siedlisk przyrodniczych, co w dłuższej perspektywie czasu, przyczyni się nie tylko do odbudowy zasobów martwego drewna, ale i wzrostu odporności na niekorzystne oddziaływanie czynników pochodzenia antropogenicznego, w tym także znacząco przyczyni się do wzrostu różnorodności biologicznej przedmiotowych siedlisk przyrodniczych w obszarze; (3) dla siedliska 3140 i 3150: przyjęto działania polegające na zapewnieniu i utrzymaniu czystości strefy brzegowej jezior, dostosowaniu gospodarki rybackiej i wędkarskiej zgodnie z typem ekologicznym jeziora, której celem będzie przebudowa rybostanu w kierunku dominacji ryb drapieżnych, ograniczeniu powstawania powierzchni nieleśnych w strefie przybrzeżnej siedliska, sprzyjającej przeciwdziałaniu wpływów powierzchniowych zawierających substancje biogeniczne do zbiorników wodnych;

(4) dla siedliska 7110 zaplanowano min. w dwóch nawrotach zabieg usunięcia nalotów drzew i krzewów z powierzchni siedliska przyrodniczego, a także zaprojektowano (przy uwzględnieniu siedliska 7140) działanie związane z ochroną zachowawczą drzewostanów przylegających bezpośrednio do torfowisk, w celu wyeliminowania zagrożeń związanych z zaburzeniami stosunków wodnych obu siedlisk hydrogeniczych.

- 8) zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych w obszarze. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, z częstotliwością co 5 lat, tj. w 5 oraz 10 roku obowiązywania planu zadań ochronnych. Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczania informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi także Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, na realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy *o ochronie przyrody*, a także stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej.
- 9) dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy: Sulęcín, Torzym i Łagów, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powyższych jednostek samorządu terytorialnego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa, których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających, ustalono, że istnieją przesłanki pozwalające na sformułowanie potrzeby dokonania zmiany w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wszystkich ww. jednostek samorządu terytorialnego, z uwagi na zidentyfikowanie w treści przedmiotowych dokumentów, ustaleń planistycznych, które mogą stanowić zagrożenie dla utrzymania i/lub przywrócenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008. W związku z powyższym, w załączniku nr 8 do niniejszego zarządzenia, sformułowano adekwatne do potrzeb wytyczne (wskazania) dla organów administracji samorządowej, co do rekomendowanych zmian w zakresie przedmiotowych dokumentów planistycznych.
- 10) w trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono, brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycje przepisu art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, którego celem jest: *"zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000"*, zorganizował i przeprowadził z udziałem Wykonawcy projektu planu, cykl spotkań dyskusyjnych, na które każdorazowo zapraszano wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesu, organy administracji samorządowej oraz zainteresowane osoby prawne i fizyczne. Spotkania warsztatowo-dyskusyjne, odbyły się na terenie obszaru Natura 2000 w placówce biblioteki gminnej w miejscowości Łągów, według następującego harmonogramu: I spotkanie - 25 kwietnia 2013 r., II spotkanie - 16 lipca 2013 r. (łącznie we wszystkich spotkaniach udział wzięło: 36 osób).

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą pracującą nad opracowaniem projektu planu przedmiotowego dokumentu, a także szeroko i wnikliwie dyskutującą nad kolejnymi etapami jego sporządzania. Dodatkowo, w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej (PIK) udostępnionej przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, publikowane były na bieżąco materiały, prezentacje, protokoły oraz dokumentacje z przeprowadzonych spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy, w celu zapewnienia pełnej transparentności procesu planistycznego oraz możliwie jak najszerszego udziału społeczeństwa w opracowaniu treści i ustaleń do sporządzanego projektu dokumentu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskiego PLH080008 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Urzędu Miejskiego w Sulęciniu,
- 2) Urzędu Gminy w Łagowie,
- 3) Nadleśnictwa Sulęcín,
- 4) Nadleśnictwa Świebodziń,
- 5) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze,
- 6) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie,
- 7) Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego,
- 8) Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego,
- 9) Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Wędkarskiego w Zielonej Górze,
- 10) Ośrodka Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych w Wędrzynie,
- 11) Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Zielonej Górze,
- 12) Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze,
- 13) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zielonej Górze,
- 14) Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.,

- 15) Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze,
- 16) Stowarzyszenia Klubu Przyrodników ze Świebodzina (Wykonawca projektu planu zadań ochronnych),
- 17) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Celem spotkań dyskusyjnych było wypracowanie przez ich uczestników wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000 uwzględniającej zarówno obowiązek ochrony przedmiotów ochrony przy wykorzystaniu wiedzy naukowej, jak również potrzeb i aspiracji osób oraz podmiotów korzystających z obszaru do zrównoważonego rozwoju. Wnoszone na bieżąco, w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy uwagi i wnioski członków grupy, miały realny wpływ na ostateczną treść projektu dokumentu, poddanego następnie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody*, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obwieszczeniem z dnia 20 września 2012 r. znak: WPN-II.082.1.103.2012.MB podał do publicznej wiadomości informacje o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 20 września 2012 r. znak: WPN-II.082.1.103.2012.MB:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,

- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

W ramach dokonania powyższej procedury związanej z udziałem społeczeństwa - nie wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, żadne uwagi i/lub wnioski ze strony opinii publicznej.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, wyrażonym pismem z dnia 22 listopada 2011 r., z uwagi, iż ww. założenia mają charakter ogólny i zawierają wyłącznie wskazanie elementów, które powinny się znaleźć w sporządzanym projekcie planu zadań ochronnych, bez określenia konkretnych rozwiązań, należy przeprowadzić postępowanie z udziałem społeczeństwa, zgodnie z art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, także na etapie sporządzonego projektu dokumentu, czyli projektu zarządzenia ustanawiającego przedmiotowy plan zadań ochronnych. W tym miejscu należy podkreślić, iż z uwagi na cel ww. regulacji, czyli zapewnienie społeczeństwu jak najszerszej możliwości udziału w opracowaniu dokumentu, powyższy tryb postępowania (czyli zapewnienie przez właściwy organ dwukrotnego udziału społeczeństwa w postępowaniu legislacyjnym) daje najpewniejsze, powszechne prawo zarówno do informacji o środowisku, jak i do czynnego udziału opinii publicznej w jego ochronie, w tym w szczególności, do udziału w opracowaniu dokumentu, którego przedmiotem jest opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Mając powyższe na uwadze, udział społeczeństwa w opracowaniu projektu zarządzenia, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, został zapewniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, obwieszczeniem z dnia 5 sierpnia 2013 r. znak: WPN-II.082.1.89.2013.MB, zawierającym informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, zgodnie z czynnościami określonymi art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

W ramach dokonania powyższej procedury związanej z udziałem społeczeństwa - wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, zestawione poniżej uwagi i/lub wnioski ze strony opinii publicznej. W powyższym zakresie, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, poniżej zawarto uzasadnienie zawierające informacje o rozpatrzeniu uwag i wniosków oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w niniejszym postępowaniu.

1) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze (e-mail z dnia 26.08.2013 r.) zgłosiła następujące uwagi:

- a) wniosowała, aby w załączniku nr 5 w kolumnie „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” - dla zadań ochronnych, które nie są związane z gospodarką leśną (koszenia, działania związane z małą retencją itp.) wprowadzić zapis o następującej treści: *„Miejskowy Nadleśniczy i RDOŚ – finansowanie zgodnie z art. 39 ustawy o ochronie przyrody”*;

Uwaga nie uwzględniona w całości.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, treść poszczególnych norm zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, sporządzana jest w ściśle określonym trybie i zakresie. Niniejszym oznacza to w istocie, obowiązywanie ustanowionych norm bez możliwości dokonywania ich zmian przez sporządzającego projekt dokumentu. A zatem zważywszy, iż ustawodawca nie stworzył podstaw prawnych do ujmowania w przedmiotowym zarządzeniu informacji o źródle finansowania zaprojektowanych działań ochronnych, oraz w związku z brakiem delegacji ustawowej umożliwiającej sporządzającemu projekt planu, wprowadzenie zmian do poszczególnych norm zarządzenia we wskazanym zakresie, uznano wniosek strony za bezzasadny.

Nadmienić należy, że informacja dotycząca oszacowania kosztów realizacji działań ochronnych przewidzianych do realizacji w niniejszym planie, a także dotycząca wskazań źródeł co do możliwości ich finansowania, zawarta została w sporządzonej zgodnie z § 3 ust. 9 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, dokumentacji planu.

Ponadto, szczególnego podkreślenia wymaga aspekt współodpowiedzialności wszystkich organów administracji państwa oraz podmiotów działających w jego imieniu za realizację zobowiązań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej, regulującego także dziedzinę ochrony środowiska naturalnego. Zgodnie z art. 6 (1) i art. 6 (2) dyrektywy siedliskowej oraz art. 3 (2) i art. 4 (4) dyrektywy ptasiej, na państwie polskim spoczywa obowiązek:

(a) uniknięcia wszelkiego pogorszenia stanu przedmiotów ochrony sieci obszarów Natura 2000, zarówno antropogenicznego jak i wynikającego z zaniechania właściwej ochrony; także uniknięcia znaczących zakłóceń wobec przedmiotu ochrony,

oraz

(b) podjęcie działań "odpowiednich do potrzeb ekologicznych przedmiotów ochrony", służących zachowaniu lub odtworzeniu właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru.

Zatem szczególna rola w zakresie realizacji celów obu dyrektyw Unii Europejskiej oraz zobowiązań wynikających z ich przepisów, przypada zarówno organowi sprawującemu nadzór nad danym obszarem Natura 2000, ale i również wszystkim podmiotom wykonującym zadania *"quasi-państwowe"* tj. podmiotom sprawującym zarząd i wykonującym prawa właścicielskie w stosunku do zasobów przyrodniczych w imieniu Państwa na tych obszarach.

W związku z powyższym, zwracam szczególną uwagę na brzmienie przepisu art. 32 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody*, który wg stanu prawnego na dzień 31.01.2014 r. stanowi iż: *"na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, na którym znajduje się obszar Natura 2000, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy, zgodnie z ustaleniami planu urządzenia lasu"*. Przytoczony przepis prawa, tworzy zatem wobec właściwego miejscowo nadleśniczego, obowiązek wykonywania czynności wynikających z zaistnienia wskazanych przepisem przesłanek. Należy w tym miejscu nadmienić, iż użyte przez ustawodawcę w art. 32 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody*, wyrażenie *"wykonuje"* oznacza konieczność bezwzględną, czyli sytuację w której wskazany podmiot zobowiązany jest do podjęcia określonego rodzaju działania bez względu na okoliczności. A zatem obowiązek wykonywania zadań w zakresie ochrony przyrody na terenie zarządzanym przez PGL Lasy Państwowe na którym znajduje się obszar Natura 2000 - przez miejscowego nadleśniczego, nie jest w żaden sposób ograniczony i/lub uzależniony od formalnego udziału w ich realizacji, czy też partycypacji w kosztach przez inne podmioty (w tym regionalnego dyrektora ochrony środowiska) - i pozostaje on wciąż obligatoryjną dyspozycją wobec podmiotu zarządzającego gruntami leśnymi, stanowiącymi własność Skarbu Państwa.

Wyjaśniając wątpliwości dotyczące możliwości finansowania realizacji działań ochronnych, ujętych w niniejszym akcie normatywnym przez podmioty wskazane w załączniku nr 5, informuję, iż zgodnie z brzmieniem przepisu art. 39 ustawy *o ochronie przyrody*: *„koszty związane z wdrożeniem i funkcjonowaniem sieci obszarów Natura 2000 w zakresie nieobjętym finansowaniem przez Wspólnotę są finansowane z budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej”*.

- b) wniosowała, aby wykaz współrzędnych opisujących granice obszaru Natura 2000 – ze względu na rozmiary wydruków –przedstawić w postaci 2-4 kolumn;

Uwaga nie uwzględniona w całości, ponieważ przedłożony do konsultacji społecznych projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, zawierał wykaz współrzędnych opisujących granice obszaru w formie dwóch kolumn.

2) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie (pismem z dnia 23.08.2013 r. znak: ZO-732-230/13) zgłosiła następujące uwagi:

a) wniosowała, aby w załączniku nr 3 do zarządzenia, w zakresie siedlisk przyrodniczych i gatunków o kodach: 3140, 3150, 9110, 9130, 9190, 91E0 - wykreślić zagrożenie oznaczone kodem B02.02 *"wycinka lasu"*, gdyż zapis ten kojarzy się z długotrwałą i nie odwracalną deforestacją obszaru oraz usunąć zagrożenie oznaczone kodem B02.04 *"usuwanie martwych i umierających drzew"*, z uwagi na fakt istnienia praktyki leśnej, obligującej do pozostawiania w lasach starych i obumierających drzew, a także drzew biocenotycznych mających na celu zwiększenie różnorodności biologicznej lasu.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

b) wniosowała, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie 3140 i 3150 doprecyzować i uściślić zapisy dotyczące ochrony roślinnych stref buforowych w zakresie szerokości tych stref.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia (patrz: zadanie nr B2).

c) wniosowała, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 7110 i 7140, wprowadzić zapis obejmujący także pielęgnację obu siedlisk, poprzez usuwanie z ich powierzchni podrostów sosnowych i brzoźowych.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w części w treści zarządzenia (patrz: zadanie nr A4).

W tym miejscu należy wyjaśnić, iż eksperci dokonujący oceny stanu ochrony ww. siedlisk przyrodniczych w ramach sporządzanego projektu planu zadań ochronnych, wskazali na brak uzasadnionej potrzeby (względem większości płatów ww. siedlisk), realizacji czynności obejmującej czynne usuwanie nalotów drzew i/lub krzewów. Jest to związane z optymalnym uwodnieniem torfowisk oraz zachodzącym obecnie naturalnym procesem zamierania nalotów formacji drzewiastych na przedmiotowych torfowiskach.

d) wniosowała, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9110, 9130, 9190, 91E0, usunąć zapis o zapewnieniu stałego udziału drzewostanów w wieku powyżej 80 lat na powierzchni nie mniejszej niż 50% siedliska w skali obszaru z pozostawieniem 10% powierzchni drzewostanów do naturalnej śmierci. Wniosek umotywowano brakiem przedstawienia przez Wykonawcę projektu planu zadań ochronnych, analizy aktualnego udziału drzewostanów w wieku ponad 80 lat dla ww. siedlisk przyrodniczych. Nie wskazano także i nie wyjaśniono, na jakiej podstawie Wykonawca projektu planu przyjął kryteria wiekowe i powierzchniowe dla przedmiotowego działania ochronnego. W związku z powyższym dyrekcja Lasów

Państwowych w Szczecinie stoi na stanowisku, iż przyjęcie powyższego zadania ochronnego może doprowadzić do zaburzenia trwałości lasu w przedmiotowym obszarze.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego zadania ochronnego.

- e) wnioskowała, aby w załączniku nr 5 w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9110, 9130 i 9190 dotyczącego modyfikacji gospodarki leśnej, pozostawić zapis o promowaniu odnowienia naturalnego, natomiast wykreślić zapis *"stosowanie odnowienia sztucznego tylko w wyjątkowych przypadkach"*, gdyż często jest ono jedynym skutecznym sposobem odnowienia lasu. Utrzymać możliwość wprowadzenia niewielkiej ilości (domieszki) sosny na najbardziej zdegradowanych i ubogich wariantach siedliska przyrodniczego 9110, zgodnie z ustaleniami zawartego porozumienia pomiędzy RDLP w Szczecinie, a RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

- f) wnioskowała, aby w załączniku nr 5 w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9110, 9130 i 9190 dotyczącego modyfikacji gospodarki leśnej, pozostawić możliwość wprowadzania w skład gatunkowy ww. siedlisk przyrodniczych modrzewia (brak merytorycznych podstaw do zaliczenia modrzewia do gatunków obcych).

Z uwagi na bezzasadność merytoryczną, uwaga nie została uwzględniona w całości.

Zgodnie opracowaniem: Herbich J. (red). 2004. Lasy i Bory. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5, s. 344. – modrzew, jako gatunek występujący (poza naturalną granicą swego zasięgu - w tym przypadku na niżu Polski), uznany został za takson prowadzący do zniekształcenia naturalnej fizjonomii i struktury zbiorowisk ekosystemów leśnych ww. siedlisk przyrodniczych (jako gatunek obcy geograficznie). Ponadto, należy również wskazać, iż m.in. dla siedliska przyrodniczego 9190 udział modrzewia w drzewostanie reprezentującym przedmiotowe siedlisko (poza swym naturalnym zasięgiem występowania), także uznany został za czynnik obniżający ocenę stanu ochrony przedmiotowego ekosystemu wg zasad monitoringu krajowego siedlisk przyrodniczych, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na podstawie przepisu art. 112 ustawy *o ochronie przyrody*. W związku z powyższym oraz mając na względzie przepis art. 28 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody*, nie uwzględniono wniosku strony.

- g) wnioskowała, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 91E0, skorygować zapis dotyczący wyłączenia z użytkowania, w tym i odnowienia sztucznego. Pozostawienie zapisu w niezmienionej formie, może doprowadzić do zaniku siedliska, ponieważ jesion od kilku lat masowo zamiera, podobnie jak odnowienia naturalne tego gatunku.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

- 3) Nadleśniczy Nadleśnictwa Świebodzin (pismem z dnia 21.08.2013 r. znak: ZGO 7300-46/13) zgłosił w zakresie obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008 następujące uwagi:

- a) wyraził wątpliwość (w obecnej sytuacji braku pełnej identyfikacji siedlisk przyrodniczych na terenie obszaru) co do możliwości weryfikacji zadania ochronnego, przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9110 i 9130 w zakresie zapewnienia stałego udziału drzewostanów w wieku powyżej 80 lat na powierzchni nie mniejszej niż 50% siedliska w skali obszaru z pozostawieniem 10% powierzchni drzewostanów do naturalnej śmierci.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego zadania ochronnego.

- b) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9190, z uwagi na fakt, że na obszarze w ramach kwaśnych dąbrów dominuje na tym terenie pomorski las bukowo-dębowy, którego drzewostan tworzą buk i dąb bezszypułkowy, wykreślić słowo - buk.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

- 4) Nadleśniczy Nadleśnictwa Sulęcín (pismem z dnia 26.08.2013 r. znak: Z-73-03/13) zgłosił w zakresie obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, następujące uwagi:

- a) wnioskował, aby w załączniku nr 5 w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 3140 i 3150, doprecyzować zapisy dotyczące ochrony roślinnych stref buforowych w zakresie szerokości tych stref.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia (patrz: zadanie nr B2).

- b) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 3140 i 3150, w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego, nie wpisywać drzewostanów w klasie do odnowienia.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

- c) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 7110 i 7140, wprowadzić zapis obejmujący także pielęgnację obu siedlisk, poprzez usuwanie z ich powierzchni podrostów sosnowych i brzoźowych.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w części w treści zarządzenia (patrz: zadanie nr A4).

W tym miejscu należy wyjaśnić, iż eksperci dokonujący oceny stanu ochrony ww. siedlisk przyrodniczych w ramach sporządzanego projektu planu zadań ochronnych, wskazali na brak uzasadnionej potrzeby (względem większości płatów ww. siedlisk), realizacji czynności obejmującej czynne usuwanie nalotów drzew i/lub krzewów. Jest to związane z optymalnym uwodnieniem torfowisk i zachodzącym obecnie naturalnym procesem zamierania nalotów formacji drzewiastych na przedmiotowych torfowiskach.

- d) zwrócił uwagę, iż w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9110, 9130 i 9190, obejmującego zapewnienie stałego udziału drzewostanów w wieku powyżej 80 lat na powierzchni nie mniejszej niż 50% siedliska w skali obszaru z pozostawieniem 10% powierzchni drzewostanów do naturalnej śmierci, Wykonawca projektu planu, nie sprecyzował jaka jest aktualna powierzchnia drzewostanów w wieku 80 lat i jaki zajmują procent powierzchni w skali obszaru, co skutkuje brakiem płaszczyzny odniesienia dla przedmiotowego działania.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego zadania ochronnego.

- e) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9110, 9130 i 9190, dotyczącego wyłączenia części płatów z użytkowania rębного, dopisać możliwość zachowania użytkowania dla drzewostanów w klasie do odnowienia.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w części w treści zarządzenia (patrz: zadanie nr B2).

- f) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9110, dopuść na najuboższych fragmentach płatów ww. siedlisk, możliwość wprowadzenia sosny w rozmiarze do 20%.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego zadania ochronnego.

- 5) Dyrektor Oddziału Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Gorzowie Wlkp. (pismem z dnia 26.08.2013 r. znak: PLA-331/19/2013) zgłosił w zakresie obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, następujące uwagi:

- a) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 3140 i 3150, doprecyzować w jaki sposób mają zostać zrealizowane czynności dotyczące ograniczenia dopływu zanieczyszczeń ze spływów bezpośrednich.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego zadania ochronnego.

- b) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego przewidzianego dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 3140 i 3150, doprecyzować

treść zapisu dotyczącego wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów położonych wokół ww. siedlisk przyrodniczych.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego zadania ochronnego.

- c) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadań przewidzianych w granicach rezerwatów przyrody: "Nad Jeziorem Trześniowskim" oraz "Buczyna Łagowska", wprowadzić zapis o brzmieniu: *"ochronę prowadzić zgodnie z planami ochrony rezerwatów"*, co umożliwi realizację celów ochrony ww. form ochrony przyrody na przedmiotowym obszarze.

Z uwagi na bezzasadność formalną, uwaga została nieuwzględniona w całości.

Zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*, planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części, która pokrywa z obszarem rezerwatu przyrody, dla którego ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres przewidziany dla planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000. W związku z powyższym, obszar ww. rezerwatów przyrody, został wyłączony z ustaleń planistycznych przedmiotowego aktu prawa miejscowego zgodnie z postanowieniem § 1 ust. 2 niniejszego zarządzenia.

- d) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadań ochronnych przewidzianych dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9110, 9130 i 9190, wyjaśnić na jakiej podstawie autorzy projektu planu posługują się "sztywnym" wiekiem 80 lat i czy chodzi w tym przypadku o udział gatunków rzeczywistych czy panujących w drzewostanie. Poza powyższym, konieczne jest przedstawienie stanu wyjściowego wymaganych parametrów na początku obowiązywania planu, celem weryfikacji realizacji działania w przyszłości.

Z uwagi na zasadność merytoryczną oraz nie wykonanie przez Wykonawcę projektu planu przedmiotowych analiz, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego zadania ochronnego.

- e) wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadań ochronnych przewidzianych dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 9110 i 9130 z udziałem storczykowatych, doprecyzować na czym ma polegać ich ochrona.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia (patrz: zadanie nr B5 i B8).

- f) zwrócił uwagę, że odnowienie naturalne zgodne z celem hodowlanym (w tych przypadkach zgodne z celem przyrodniczym) jest obecnie w sposób racjonalny wykorzystywane i ma pierwszeństwo przed odnowieniem sztucznym.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

- g) zwrócił uwagę, że zadanie ochronne dla siedliska przyrodniczego 91D0 dotyczące wyłączenia z użytkowania rębego wszystkich jego płatów w obszarze, jest obecnie realizowane na przedmiotowym obszarze Natura 2000.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

- h) zwrócił uwagę, że zadanie ochronne dla siedliska przyrodniczego 91E0, polegające na *"wyłączeniu z użytkowania rębnych wszystkich płatów siedliska w obszarze"*, jest niezasadne, ponieważ głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia oraz wcześniejsze uzyskanie właściwego składu gatunkowego odpowiedniego do typu siedliskowego lasu, przyspieszające przywracanie naturalnego stanu siedliska.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego zadania ochronnego.

- 6) Wójt Gminy Łagów (pismem z dnia 21.08.2013 r. znak: RI.604.1.2013.OŚ) zgłosił w zakresie obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, następujące uwagi:

wnioskował, o zwolnienie z ewentualnych ograniczeń terenu działki ewid. o nr 158/6 (obręb Łagów) stanowiącej własność Gminy Łagów, na której przedmiotowa jednostka samorządu terytorialnego planuje zorganizowanie plaży gminnej.

Wyjaśniając powyższe zagadnienie, należy wskazać, iż plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 ustanawiany w formie zarządzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, nie posiada delegacji ustawowych do wprowadzania na obszarze którego dotyczy, indywidualnych zakazów i ograniczeń, wykraczających poza przepis art. 33 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*. Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, iż zgodnie z postanowieniem art. 33 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, która w postępowaniu administracyjnym rozstrzyga o dopuszczalności lub niedopuszczalności realizacji danego przedsięwzięcia. Niniejszym przedmiotowy plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, nie wprowadza zakazów w odniesieniu do ww. działki ewidencyjnej oraz możliwości realizacji przedsięwzięć na tym terenie, gdyż kwestie tę ostatecznie rozstrzyga postępowanie administracyjne przeprowadzone na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*.

- 7) Rejonowy Zarząd Infrastruktury Zielona Góra (pismem z dnia 23.08.2013 r. znak: 3353/RZI-ZG/13/SOŚ) zgłosił w zakresie obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, następujące uwagi:

wnioskował, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadań ochronnych przewidzianych dla siedliska przyrodniczego o kodzie: 3140 i 3150, doprecyzować i uściślić zakres odpowiedzialności podmiotów właściwych za wykonywanie konkretnych działań ochronnych, dedykowanych obu siedliskom przyrodniczym,

z uwzględnieniem funkcjonowania na przedmiotowym obszarze Natura 2000, poligonu wojskowego.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego zadania ochronnego.

- 8) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze (pismem z dnia 26.08.2013 r. znak: GDDKiA-O/ZG-D9-kn-265/11.1/2013) zgłosiła w zakresie obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulecińskie PLH080008, następującą uwagę:

- a) wnioskuje o uwzględnienie w projekcie planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000, faktu wykonywania przez powyższą jednostkę GDDKiA, działań związanych z realizacją kompensacji przyrodniczej, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10 czerwca 2009 r. której celem jest odtworzenie na powierzchni około 7 ha siedliska przyrodniczego 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie w granicach przedmiotowego obszaru Natura 2000.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia (patrz: zadanie nr A2 i A3).

- 9) p. Radosław Michalski, Prezes Zarządu Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze (pismem z dnia 21.08.2013 r. znak: FDP 30/2013) zgłosił następujące uwagi:

- a) wnioskuje o skorygowanie treści załącznika nr 1 do zarządzenia, w zakresie podania współrzędnych punktów załamania granicy obszaru z dokładnością najwyżej do centymetra.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując formę zapisu przedmiotowego załącznika.

- b) wnioskuje, o uwzględnienie w załączniku nr 3 do zarządzenia, względem buczyn i innych leśnych siedlisk przyrodniczych, zagrożenia związanego z neofityzacją np. rozprzestrzenianiem się niecierpka drobnokwiatowego.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia, korygując zapisy przedmiotowego załącznika.

- c) wnioskuje, o uwzględnienie w załączniku nr 3 do zarządzenia, względem łągów i ryb zagrożenia w formie prac nazywanych "utrzymywaniem wód" - odmulanie, umacnianie wyryw brzegowych, usuwanie zatorów z nurtu cieków - polegające na odtwarzaniu i utrzymywaniu prostych, uregulowanych koryt i blokowaniu możliwości ich spontanicznej naturalizacji.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w części w treści zarządzenia. Niemniej jednak, z uwagi na konieczność posługiwania się skodyfikowanym wykazem zagrożeń, presji i działań wg załącznika nr 5 Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. wersja 2012.1. GDOŚ oraz zważywszy na fakt, iż przedmiotowe zagrożenie nie zostało zidentyfikowane w procesie planistycznym jako istniejące, ostatecznie zostało ono

zapisane w niniejszym zarządzeniu jako potencjalne w formie zagrożenia związanego z zasypywaniem terenu, melioracjami i osuszaniem - ogólnie oraz modyfikowaniem funkcjonowania wód - ogólnie.

- d) wnioskował, o określenie w załączniku nr 4 do zarządzenia, celów działań ochronnych w sposób mierzalny.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w części w treści zarządzenia, korygując zapisy przedmiotowego załącznika. W tym miejscu należy jednak podkreślić, iż cele działań ochronnych w niniejszym zarządzeniu, zostały sformułowane także przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych, a także panujących ograniczeń wynikających zarówno z dostępności określonych metod i środków technicznych w zakresie działań związanych z ochroną przyrody, w tym również aktualnego stanu wiedzy przyrodniczej, przy zachowaniu jednak ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu "*przyrodniczo optymalnego*" tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony, wszystkim przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000.

- e) wnioskował, o rozważenie względem siedliska przyrodniczego 3140, przyjęcie środka ochrony w formie ustanowienia rezerwatu przyrody obejmującego jedno lub dwa najlepiej zachowane jeziora tego typu w obszarze.

Z uwagi na bezzasadność merytoryczną, uwaga nie została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

Obecne uwarunkowania przyrodniczo-gospodarcze obszaru oraz przyjęte środki ochrony i rozwiązania planistyczne w niniejszym akcie prawa miejscowego, tworzą solidne i racjonalne podstawy do zapewnienia fundamentalnego celu przyjętych działań ochronnych, jakim jest utrzymanie i/lub przywrócenie właściwego stanu ochrony wszystkim przedmiotom ochrony obszaru. W związku z powyższym, na obecnym etapie wiedzy, nie istnieją żadne merytoryczne przesłanki do przyjmowania dodatkowego środka ochrony w formie tworzenia "krajowych" form ochrony przyrody (np. rezerwatów przyrody) na obszarze Natura 2000 Buczyny Łągowско-Sulęcińskie PLH080008 w zakresie zabezpieczenia któregośkolwiek siedliska przyrodniczego występującego na tym obszarze.

- f) wnioskował, o wyraźne wskazanie, że dla ochrony jezior ramienicowych, powinien być wykluczony rozwój wszelkiej infrastruktury i zabudowy, który wzmacniałby penetrację ludzką obrzeży tych jezior i ich obciążenie wykorzystaniem rekreacyjnym.

Z uwagi na bezzasadność formalno-prawną, uwaga nie została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

Wyjaśniając powyższe zagadnienie, należy wskazać, iż plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 ustanawiany w formie zarządzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, nie posiada delegacji ustawowych do wprowadzania na obszarze któregoś dotyczy, indywidualnych zakazów i ograniczeń, wykraczających poza przepis art. 33 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*. Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, iż zgodnie z postanowieniem art. 33 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*,

planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, która w postępowaniu administracyjnym rozstrzyga o dopuszczalności lub niedopuszczalności realizacji danego przedsięwzięcia. Niniejszym przedmiotowy plan zadań ochronnych, nie wprowadza zakazów w zakresie rozwoju infrastruktury i zabudowy na przedmiotowym terenie, gdyż kwestie tę ostatecznie rozstrzyga postępowanie administracyjne przeprowadzone na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*.

W tym miejscu należy jednak podkreślić, iż zgodnie z załącznikiem nr 8 do niniejszego zarządzenia, sformułowano zalecenia dla organów administracji samorządowej (względem istniejących dokumentów planistycznych), w zakresie istnienia potrzeby ich zmiany dla utrzymania wolnej od zabudowy przemysłowo - mieszkalnej, strefy 150 m od granicy siedlisk przyrodniczych 3140 i 3150.

- g) wnioskował, o wykluczenie z użytkowania rębnego oraz cięć przedrębnych ciągłej strefy przy brzegach jezior o szerokości co najmniej 30-50 m od krawędzi utworów hydrogenicznych misy jeziornej, w tym strome zbocza i skarpy. Strefę taką proponujemy określić kartograficznie, dla uniknięcia niejednoznaczności w jej interpretacji.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w części w treści zarządzenia. W sytuacjach skrajnych, zagrażających bezpieczeństwu ludzi, dopuszczono ostatecznie możliwość wycinki pojedynczych drzew (jednak z obligatoryjnym obowiązkiem pozostawienia pozyskanego drewna na powierzchni, z której ścięto drzewo), a także wskazano na umożliwienie kontynuacji cięć w drzewostanach w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia. Dodatkowo, doprecyzowano wielkość strefy wolnej od cięć rębnych drzewostanów na szerokość 30 m od granic siedliska 3140 i 3150, wizualizując obszar wdrażania przedmiotowych działań ochronnych, w oparciu o załącznik nr 6 do niniejszego zarządzenia.

- h) wnioskował, o wykluczenie w strefie 30 m wokół torfowisk, wszelkich cięć, a nie tylko zrębów zupełnych.

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w całości w treści zarządzenia (patrz: zadanie nr B4).

- i) wnioskował, o wzmocnienie środka ochronnego polegającego na biernej ochronie buczyn w rezerwach przyrody - przez wskazanie potrzeby uznania, co najmniej jednego rezerwatu przyrody "Buczyny nad Buszenkiem".

Z uwagi na bezzasadność merytoryczną, uwaga nie została uwzględniona w całości w treści zarządzenia.

Obecne uwarunkowania przyrodniczo-gospodarcze obszaru oraz przyjęte środki ochrony i rozwiązania planistyczne w niniejszym akcie prawa miejscowego, tworzą

solidne i racjonalne podstawy do zapewnienie fundamentalnego celu przyjętych działań ochronnych, jakim jest utrzymanie i/lub przywrócenie właściwego stanu ochrony wszystkim przedmiotom ochrony obszaru. W związku z powyższy, na obecnym etapie wiedzy, nie istnieją żadne merytoryczne przesłanki do przyjmowania dodatkowego środka ochrony w formie tworzenia "krajowych" form ochrony przyrody (np. rezerwatów przyrody) na obszarze Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008 w zakresie zabezpieczenia któregośkolwiek siedliska przyrodniczego występującego na tym obszarze.

- j) wnioskował, o wyraźne wskazanie, że pozostawianie 10% powierzchni drzewostanów do naturalnej śmierci w celu zwiększenia zasobów martwego drewna, urozmaicenia struktury wiekowej drzewostanów oraz zapewnienia tzw. "ruszta ekologicznego" dla ksylobiontów, dotyczy całego arealu odpowiednich siedlisk przyrodniczych w obszarze i wszystkich typów rębni, a także że pozostawiane biogrupy powinny nie tylko zajmować > 10% powierzchni, lecz również zawierać > 10% masy drzewostanu (z momentu inicjowania rębni).

Z uwagi na zasadność merytoryczną, uwaga została uwzględniona w części w treści zarządzenia, z wyjątkiem wielkości przyjętego wskaźnika (tj. 10% powierzchni i masy drzewostanu pozostawianego w biogrupach), który w warunkach obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, groziłby realnym zagrożeniem naruszenia trwałości lasu, w tym także, chronionych ekosystemów leśnych siedlisk przyrodniczych.

- k) wnioskował, o zmianę w załączniku nr 8 do zarządzenia, w zakresie postulatów do planów gospodarowania wodami, czystość fizykochemiczna wód na poziomie I klasy jakości powinna być określona jako poziom „bardzo dobrego stanu ekologicznego”, a nie „dobrego potencjału ekologicznego”. Ponadto zwrócił uwagę, że wskazania te, powinny być także ujęte w załączniku nr 4 do zarządzenia.

Z uwagi na bezzasadność formalno-merytoryczną, uwaga nie została uwzględniona w całości w treści zarządzenia. Zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy *o ochronie przyrody*, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera wyłącznie wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa. Stąd zaistniała uzasadniona potrzeba skorygowania przedmiotowego zapisu, w zakresie usunięcia wskazań do zmian w planach gospodarowania wodami, jako ustalenia wykraczającego poza delegację ustawową. Ponadto, w trakcie prac planistycznych nie stwierdzono uzasadnionej potrzeby, przenoszenia wskazanych przez stronę wnoszącą zapisów do załącznika nr 4 niniejszego zarządzenia.

Treść przedmiotowego zarządzenia oprócz powyższych uwag i wniosków, uwzględnia także wprowadzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zmiany korygujące dokonane w trakcie trwania konsultacji społecznych, w celu dostosowania zapisów projektu zarządzenia do wymogów prawa powszechnie obowiązującego oraz faktycznych i uzasadnionych uwarunkowań stanowiących racjonalne

przesłanki dla podejmowanych działań ochronnych w niniejszym obszarze z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju. W związku z powyższym, treść ostatecznie przyjętego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, odbiega od treści projektu planu poddanego procedurze konsultacji społecznych.

Projekt planu zadań ochronnych zgodnie z dyspozycją przepisu art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*, uzyskał na posiedzeniu w dniu 4 października 2013 r. (po uwzględnieniu zgłoszonych poprawek), pozytywną opinię Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, działającej przy Regionalnym Dyrektorze Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 28 marca 2014 r. pod numerem: 342/2014 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informacje o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 w/cyt. ustawy.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 4 kwietnia 2014 r. znak: NK-II.0522.13.2014.KBro, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008, nie wnosząc żadnych uwag.

Wprowadzenie w życie przedmiotowej regulacji, stanowi wywiązanie się właściwych rzeczowo organów administracji państwa z obowiązku określonego przepisem art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, transponującego przepis art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, w zakresie przyjęcia skutecznych środków ochrony względem wyznaczonego na terytorium państwa członkowskiego obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Ponadto przyjęta regulacja, w sposób precyzyjny i zrozumiały określa w poszczególnych normach zarządzenia m.in. cele ochrony obszaru, jego zagrożenia oraz ustalone środki ochrony przedstawione zarówno w aspekcie przestrzennym (lokalizacyjnym), jak również w zakresie podmiotowym (tj. odpowiedzialności za ich wykonanie). W związku z powyższym, przyjęte zarządzenie i zawarte w nim regulacje, będą miały znaczenie, i oddziaływać będą na właścicieli i zarządców oraz użytkowników gruntów na obszarze których występują siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt będące przedmiotami ochrony obszaru. W szczególności dotyczy to podmiotów zarządzających gruntami stanowiącymi własność Skarbu Państwa i wchodzącymi w skład Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, a także użytkowników gruntów rolnych oraz użytkowników rybackich i uprawnionych do wędkowania na śródlądowych wodach otwartych w granicach obszaru. Ponadto, treść przyjętego zarządzenia oddziaływać będzie na jednostki samorządu terytorialnego w zakresie dostosowania kierunków oraz zasad rozwoju gospodarki przestrzennej gmin do wymogów ochrony obszaru Natura 2000.

Przyjęcie planu zadań ochronnych, umożliwi także regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska i Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, na podejmowanie i realizację czynności formalno-prawnych określonych przepisami art. 31, art. 32 ust. 2 pkt 3, art. 37 ust. 2 w/cyt. ustawy oraz wykonywanie czynności wynikających § 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 maja 2010 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013* (Dz. U. Nr 94, poz. 608 ze zm.). Ponadto, przedmiotowy instrument planistyczny w swych założeniach przyczyni się także do: (1) usprawnienia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, pod względem kwalifikowania (*screening*) przedsięwzięć pod kątem możliwości wywierania negatywnego wpływu na obszar, z zastrzeżeniem jednak, że przedsięwzięcia nie ujęte w planie jako zagrożenia należy traktować jako mogące potencjalnie wpływ taki wywoływać; (2) eliminacji uznaniowości co do rozstrzygnięć administracyjnych w postępowaniach, związanych z zarządzaniem i ochroną obszaru; (3) usprawnienia skutecznej aplikacji w zakresie pozyskania środków finansowych na realizację działań ochronnych, z uwagi na ujęcie ich w planie zadań ochronnych oraz precyzyjne określenie zakresu rzeczowego i harmonogramu ich wdrażania;

Zatem dalsze utrzymywanie dotychczasowego stanu prawnego (bez przyjętej regulacji w formie planu zadań ochronnych), byłoby nie tylko uchybieniem względem przytoczonych przepisów prawa krajowego i Wspólnotowego, ale również byłoby stanem znacząco utrudniającym skuteczne stosowanie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony przyrody, przez właściwe w tym względzie organy administracji państwa.

Realizacja ustaleń planistycznych zawartych w niniejszym akcie prawa miejscowego, finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy *o ochronie przyrody*, zasadniczo ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych oraz monitoringowych zawartych w niniejszym akcie normatywnym w okresie obowiązywania planu wyniesie łącznie około 190 000,00 zł.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).